

Η πολιτική συνείδηση καλλιεργείται

Το σχολείο είναι ο σημαντικότερος φορέας κοινωνικοποίησης, μετά την οικογένεια. Για πρώτη φορά το παιδί έρχεται σε επαφή με δεκάδες ανθρώπους, μαθαίνει να συμβιώνει μαζί τους και να συνεργάζεται. Το σχολείο δεν περιορίζεται μόνο στην εκπαίδευση αλλά στοχεύει στην ευρεία μόρφωση των μαθητών, προετοιμάζει το παιδί για την αυριανή ένταξη του στην κοινωνία των «μεγάλων», μετατρέπει τους ανήλικους σε ενήλικες πολίτες και προσπαθεί όσο μπορεί να ομαλοποιήσει αυτή την διαδικασία. Στόχος του είναι να πλάσει πολίτες σιεπτόμενους, καλλιεργημένους με γνώσεις και τεκμηριωμένες απόψεις για τις εθνικές και διεθνείς εξελίξεις, για τα κοινωνικά ζητήματα που αφορούν το ανθρώπινο σύνολο. Αυτό βέβαια δεν επιτυγχάνεται μόνο από την εκμάθηση των μαθηματικών, των αρχαίων ή της νεοελληνικής γλώσσας.

Οι μαθητές οφείλουν να αποκτούν πολιτική συνείδηση μέσα από το σχολείο, να διαμορφώνουν βήμα βήμα τις απόψεις και τις ιδέες τους. Αυτό όμως δεν πρέπει να συγχέεται με την πολιτικοποίηση των μαθητών ή την προτροπή του σχολείου να ενισχυθεί κάποιος συγκεκριμένος πολιτικός χώρος. Αποκλειστικός στόχος είναι η διευρυμένη πολιτική συνείδηση του ατόμου. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσα από το μάθημα της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής, το οποίο παρέχει στον μαθητή πληροφορίες για την κοινωνία, τις δράσεις των πολιτών και την έννοια του πολιτεύματος αλλά το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα περιορίζεται εκεί.

Το σχολείο οφείλει να «σπρώχνει» τον μαθητή να ενημερώνεται για τις τρέχουσες ειδήσεις, τα νέα που κυκλοφορούν και απασχολούν τον κόσμο, για τα περιβαλλοντικά προβλήματα, την τεχνολογική πρόοδο, την φτώχεια που μαστιάζει τις χώρες, το προσφυγικό ζήτημα, η οικονομική κρίση, κ.ο.κ. Τα θέματα αυτά θα πρέπει να συζητούνται στην τάξη, δίνοντας την ευκαιρία στον μαθητή να εκφράσει την άποψή του, να την υποστηρίξει, να ακούσει την γνώμη των συμμαθητών του, να προβληματιστεί, να αναρωτηθεί, να ψάξει και έτσι να οδηγηθεί σε μία πιο ολοκληρωμένη άποψη.

Η παρουσίαση των ειδήσεων και των κοινωνικών ζητημάτων και από την πλευρά του καθηγητή πρέπει να είναι αντικειμενική και να μην επωφεληθεί ο ίδιος για να πείσει τους μαθητές και να τους εμψύσει τις δικές του ιδεολογίες, γεγονός που θα ακύρωνε την όλη διαδικασία. Άλλωστε, σκοπός δεν είναι προβληθεί μία συγκεκριμένη άποψη αλλά να πρωταγωνιστήσει ο πλουραλισμός και οι αντικρουόμενες απόψεις.

Εν συνεχεία, η σχολική κοινότητα μπορεί να πραγματοποιήσει κάποιες δράσεις, εκτός των «σχολικών συνόρων», αποσκοπώντας στην κοινωνική ευαισθητοποίηση των μαθητών. Η συμμετοχή σε κοινωνικά συσσίτια, η προσφορά βοήθειας στους πρόσφυγες, η δέντροφύτευση, η ανακύκλωση δεν είναι χαμένος χρόνος αλλά η ορθότερη αξιοποίηση του. Με τέτοιες ενέργειες, το παιδί έρχεται σε επαφή με το πρόβλημα, συνειδητοποιεί ότι πραγματικά υπάρχει και δεν είναι πλέον μόνο ένα άρθρο στην εφημερίδα. Με αυτόν τον τρόπο, αντιλαμβάνεται καλύτερα τον κόσμο και το περιβάλλον γύρω του καθώς βλέπει ότι βρίσκεται σε ανάγκη. Τότε είναι που γεννιέται η πολιτική συνείδηση του ατόμου.

Δανάη Τουρκοχωρίτη Γ3